

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/55/2018
Identifikačné číslo spisu: 8812205785
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8812205785.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Peter Jarkovský - CORYN, s miestom podnikania Prešov, Jesenná 8502/8, IČO: 32 925 042, zast. advokátom JUDr. Michalom Feciľakom, so sídlom Prešov, Jesenná 8 proti žalovanému: F., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., o zaplatenie 27 873,76 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8Cb/57/2012, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 3Cob/58/2015-403 z 10. októbra 2017, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie rozsudkom, č. k. 8Cb/57/2012-284 zo dňa 01. 04. 2015 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13 620,62 eur s 9,26% ročným úrokom z omeškania od 19. 03. 2003 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo vzťahu k trovám konania rozhodol, že o týchto rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a aplikáciou ustanovení § 344, § 345 ods. 1, § 346 ods. 1, § 536 ods. 1, 3, § 546 ods. 1, § 548 ods. 2, § 394 ods. 1 a § 265 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“) vyhodnotil nárok žalobcu za dôvodný. Vychádzal z pôvodného konania vedeného na tom istom okresnom súde pod sp. zn. 8Cb/134/2003, v ktorom sa F. ako žalobca domáhal proti žalovanému Peter Jarkovský - CORYN uloženia povinnosti na zaplatenie sumy 650 000,-Sk so 16% ročným úrokom z omeškania od 01. 04. 2003 do zaplatenia, dôvodiac, že v tejto výške mu žalovaný nevrátil poskytnuté plnenie s príslušenstvom. Mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola podľa príslušných ustanovení ObchZ dňa 13. 09. 2001 uzatvorená zmluva o dielo (ďalej tiež „ZoD“), v zmysle ktorej sa žalovaný ako zhotoviteľ (v tomto konaní žalobca)

zaviazal pre žalobcu ako objednávateľa (v tomto konaní žalovaný) zhotoviť okenné, dverné a stenové konštrukcie na novostavbe rodinného domu objednávateľa. Keďže objednávateľ diela podľa písomnej ZoD nezaplatil druhú zálohu

na vykonanie diela zhotoviteľovi, zhotoviteľ, v dôsledku omeškania objednávateľa,

od zmluvy odstúpil listom zo dňa 10. 03. 2003. Spolu s odstúpením zaslal objednávateľovi aj faktúru č. 005/03 zo dňa 10. 03. 2003, ktorou fakturoval dodávky zrealizované v prospech objednávateľa diela v sume 410 334,80 Sk (13 630,62 eur). Doručenie odstúpenia

od ZoD spolu s faktúrou nebolo v konaní preukázané uvedením konkrétneho dátumu prevzatia listín, ale je zrejmé, že tieto sa dostali do dispozičnej sféry objednávateľa, ktorý

sa k odstúpeniu od ZoD písomne vyjadril v liste zo dňa 19. 03. 2003. V konaní vedenom

na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8Cb/134/2003 objednávateľ diela

v návrhu na začatie konania uviedol, že faktúra č. 005/03 bola prílohou odstúpenia od zmluvy.

3. Odstúpením od zmluvy pre omeškanie objednávateľa (v tomto konaní žalovaný) vzniklo zhotoviteľovi (v tomto konaní žalobca) právo na cenu diela v zmysle ZoD. Od tejto ceny je potrebné odpočítať to, čo zhotoviteľ ušetril nevykonaním diela v plnom rozsahu,

a to v zmysle § 548 ods. 2 ObchZ. Podľa znaleckého posudku č. 269/2008

zo dňa 31. 07. 2008, žalobca ako zhotoviteľ dodal žalovanému dielo v celkovej hodnote 1 159 454,30

Sk. Na základe výsledkov znaleckého dokazovania žalobca tak rozšíril

svoj návrh a požadoval zaviazť žalovaného na zaplatenie sumy 16 910,79 eur

(509 464,30 Sk) ako rozdielu sumy stanovenej znaleckým posudkom (1 159 454,30 Sk)

a sumy 650 000,-Sk zaplatenej žalovaným. Vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania okresný súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 13 620,62 eur (410 334,80 Sk),

ktorú žalobca fakturoval faktúrou č. 005/03 zo dňa 10. 03. 2003 ako cenu dodaného diela. Podľa § 394 ods. 1 ObchZ, premlčacia doba pri právach, ktoré vznikajú odstúpením

od zmluvy, plynie odo dňa, keď oprávnený od zmluvy odstúpil. Zhotoviteľ odstúpil

od zmluvy v marci 2003, spolu s odstúpením zaslal objednávateľovi aj faktúru na sumu

410 334,80 Sk. Priznanie tejto peňažnej čiastky požadoval v súdnom konaní návrhom

zo dňa 25. 08. 2003. Návrh na zaviazanie žalovaného na zaplatenie sumy 16 910,79 eur

však žalobca ako zhotoviteľ uplatnil v súdnom konaní až návrhom zo dňa 03. 08. 2012,

teda po uplynutí štvorročnej premlčacej doby. Odstúpením od zmluvy o dielo začala plynúť premlčacia

doba na uplatnenie nároku na cenu diela. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie

vo vyššej časti návrh žalobcu zamietol.

4. K námietkam žalovaného, týkajúcim sa prípadných väd diela (nedodanie diela

v dohodnutom farebnom prevedení), okresný súd uviedol, že žalovaný od začiatku realizácie diela mal

vedomosť o farebnom odtieni povrchu diela, o čom svedčia podpísané zápisy

o prevzatí diela. V zákonom ustanovenej lehote si však nárok zo zodpovednosti za vady diela neuplatnil,

čo žalobca v konaní aj namietal (§ 562 ods. 2 písm. a/, § 428 ods. 2 ObchZ).

5. Súd prvej inštancie zamietol aj nárok žalobcu na vyfakturovanú zmluvnú pokutu

s príslušenstvom, ktorá bola dohodnutá účastníkmi v čl. VI. ZoD. Žalobca sa domáhal zaplatenia

zmluvných pokút vo výške 0,3% z fakturovanej čiastky, s úhradou ktorej bol žalovaný v omeškani, a to

za každý deň omeškania. V zmysle čl. II. ods. 1 ZoD, zhotoviteľ mal splniť svoj záväzok, a to časť

výrobnú do 60 dní po zaplatení 1. zálohy v zmysle čl. IV. ods. 1 ZoD a časť montážnu do 7 dní po

zaplatení 2. zálohy v zmysle čl. IV. ods. 2 ZoD. Prvú zálohu objednávateľ diela zaplatil vo výške 650

000,-Sk dňa 01. 10. 2001. Podľa zápisov o odovzdaní a prevzatí diela, zhotoviteľ dielo vyrábal a dodával

v období od februára do júla 2002. Súd prvej inštancie na základe uvedeného konštatoval, že žalobca ako

zhotoviteľ bol v omeškani

so splnením svojho záväzku spočívajúceho v splnení výrobnéj časti do 60 dní po zaplatení

1. zálohy. Keďže sám zhotoviteľ bol v omeškani so splnením svojho záväzku, bolo by v rozpore s

poctivým obchodným stykom, aby mu súd priznal zmluvnú pokutu za omeškanie objednávateľa s

úhradou 2. zálohy. Poukázaním na znenie §-u 265 ObchZ, podľa ktorého súd výkonu práva, ktoré je v

rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nemôže poskytnúť právnu ochranu, súd návrh

žalobcu zamietol aj v časti zmluvnej pokuty.

6. Ročný úrok z omeškania z priznanej istiny vo výške 9,26% od 19. 03. 2003 do zaplata, súd prvej inštancie zdôvodnil ustanovením § 369 ods. 1 v spojení s § 502 ObchZ. Žalovaný sa so splnením peňažného záväzku - zaplatiť cenu diela, dostal do omeškania, preto je povinný zaplatiť žalobcovi aj uplatnené úroky z omeškania. Podľa údajov zverejnených na internete, priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk v marci 2003, kedy sa dostal do omeškania, predstavovali 8,26%, preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9,26% (8,26% + 1%) zo sumy 13 620,62 eur. Žalobca vyzval žalovaného na zaplata tejto sumy faktúrou č. 005/03 zo dňa 10. 03. 2003, pričom doručenie označenej faktúry žalovanému doložené nebolo. Z výpovedí účastníkov a doložených listinných dokladov je však zrejmé, že táto faktúra bola žalovanému doručená spolu s odstúpením od ZoD. Na odstúpenie od ZoD, a teda aj na faktúru vystavenú na sumu 410 334,80 Sk (13 620,62 eur), žalovaný ako objednávateľ diela reagoval listom zo dňa 19. 03. 2003, teda najneskôr v tento deň mu bola faktúra doručená. Od tohto dňa ho preto súd zaviazal na zaplata úrokov z omeškania. Keďže žalobca požadoval priznať úroky z omeškania vo výške 16,50% ročne od 11. 03. 2003 do zaplata, v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

7. Vo vzťahu k trovám konania súd prvej inštancie vyslovil, že s poukazom na § 151 ods. 3 O. s. p., o týchto rozhodne po právoplatnosti vo veci samej.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, a to proti výroku, ktorým súd nepriznal žalobcovi ročný úrok z omeškania zo sumy 13 620,62 eur vo výške 1,89% (nad priznaný úrok 9,26% ročne do výšky úroku 11,15% ročne) od 19. 03. 2003 do zaplata, súčasne proti výroku o ďalšom čiastočnom zamietnutí návrhu.

9. Proti prvoinštančnému rozsudku, a to v jeho zaväzujúcej časti, podal odvolanie žalovaný.

10. Po prejednaní obidvoch odvolaní podľa zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, dospejúc k záveru, že pokiaľ napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrhu žalobcu čiastočne vyhovel a v prevyšujúcej časti jeho návrh zamietol, tak správne zistil skutkový stav a tento aj správne právne posúdil. Preto svojím rozsudkom, č. k. 3Cob/58/2015-403 zo dňa 10. 10. 2017, rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

11. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd vyjadril k odvolacím námietkam obidvoch odvolateľov, a to: k námietke žalobcu o tom, že súd prvej inštancie mu nepriznal sumu 3 290,17 eur na istine, a to z dôvodu premlčania jeho nároku v tejto výške, k námietke žalobcu ohľadne nepriznania zmluvnej pokuty vyfakturovanej faktúrami č. 02104 zo dňa 08. 08. 2002 na sumu 179 010,-Sk (5 942,04 eur), č. 02108 zo dňa 18. 12. 2002 na sumu 154 440,-Sk (5 126,47 eur), č. 0301 zo dňa 22. 01. 2003 na sumu 40 950,-Sk (1 359,25 eur) a č. 0302 zo dňa 10. 03. 2003 na sumu 54 990,-Sk (1 825,33 eur), k námietke žalobcu, že súd prvej inštancie mu priznal iba 9,26% ročný úrok z omeškania od 19. 03. 2003, aj keď žalobca požadoval priznať 11,15% ročný úrok z omeškania zo sumy 16 910,79 eur na základe vyúčtovaných zmluvných pokút, k nesúhlasu žalovaného so zaväzujúcou časťou rozsudku v jeho neprospech, dovolávajúc sa posúdenia kvality vykonaného diela do momentu odstúpenia od ZoD, ako aj námietkam žalovaného týkajúcim sa prípadných väd diela.

12. Odvolací súd, stotožniac sa s posúdením veci prvoinštančným súdom, vo všetkých uvedených častiach odkázal na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

13. Vo vzťahu k návrhu žalovaného pripustiť dovolanie (v prípade potvrdenia rozsudku v jeho zaväzujúcej časti), odvolací súd dospel k záveru, že dovolacia otázka žalovaného nie je po právnej stránke takého zásadného významu, ktorá by nebola riešená doterajšou judikatúrou súdov Slovenskej republiky. Z tohto dôvodu o pripustení dovolania vo výroku rozsudku odvolací súd nerozhodoval.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“). Dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie nároku na náhradu trov odvolacieho konania sporovým stranám, odvolací súd vzhliadol predovšetkým v tom, že žiaden z účastníkov v odvolacom konaní v podstate úspešný nebol.

15. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 31. 01. 2018.

16. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (písomným podaním zo dňa 16. 03. 2018 na č. l. 413 - 414 spisu), namietajúc, že odvolací súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Žalobca v dovolaní podrobne opísal obsah rozhodnutí vo veci konajúcich súdov (súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), poukázal na účel a funkcie inštitútu zmluvnej pokuty a na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd ČR“ alebo „NS ČR“) vo vzťahu k primeranosti výšky zmluvnej pokuty (rozsudky NS ČR, sp. zn. 32Odo/202/2006, 28Cdo/3133/2007, 23Cdo/231/2010, 32Cdo/4920/2010, 33Cdo/4900/2010, 33Cdo/577/2015, uznesenia NS ČR, sp. zn. 33Cdo/4195/2011, 33Cdo/22/2016), rovnako rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „NS SR“), sp. zn. 1ObdoV/93/2004, 2Cdo/172/2007 a uznesenia NS SR, sp. zn. 7MCdo/9/2012, 6Cdo/13/2017, 3Obo/271/2007.

18. Žalobca dôvodnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., tvrdiac, že právne otázky nastolené žalobcom, aj keď nie všetky boli riešené v rozhodnutiach zverejnených v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR, boli už riešené judikatúrou dovolacieho súdu, od ustálenej rozhodovacej praxe ktorého sa odvolací súd odklonil.

19. Žalobca namietol, že odvolací súd postupoval v rozpore so zákonom, keď nepriznal žalobcovi ročný úrok z omeškania zo sumy 13 620,62 eur vo výške 1,89% (nad priznaný úrok 9,26 % ročne do výšky úroku 11,15% ročne) od 19. 03. 2003 do zaplatenia, s poukazom na § 369 ods. 1 ObchZ v znení platnom do 31. 01. 2004 a na § 502 ObchZ, z čoho vyplýva, že súd mal úrokovú sadzbu určiť vo výške o 1% vyššie, než ako boli obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy (ktorých priemerná výška v septembri 2001 bola 10,15) a nie úroky v čase, kedy sa dostal žalovaný do omeškania. Žalobca vo vzťahu k uvedenému tvrdí, že odvolací súd sa odklonil od nepublikovaného rozhodnutia NS SR, sp. zn. 3Obo/271/2007 zo dňa 12. 11. 2008.

20. Ďalej žalobca tvrdí, že odvolací súd postupoval v rozpore so zákonom, ak mu nepriznal zmluvnú pokutu vo výške 0,3% za každý deň omeškania zo sumy 16 910,79 eur od 11. 03. 2006 do zaplatenia, spolu s 11,15% ročným úrokom z omeškania od 12. 03. 2006 do zaplatenia, súčasne mu nepriznal vyfakturované sumy zmluvných pokút, a to: sumu 5 942,04 eur (179 010,- Sk) ako zmluvnú pokutu v zmysle faktúry č. 02104 vystavenej dňa 08. 08. 2002, splatnej dňa 15. 08. 2002, spolu s 11,15% ročným úrokom z omeškania zo sumy 5 942,04 eur od 16. 08. 2002 do zaplatenia; ďalej sumu 5 126,47 eur (154 440,-Sk) ako zmluvnú pokutu v zmysle faktúry č. 02108 vystavenej dňa 18. 12. 2002, splatnej dňa

25. 12. 2002, spolu s 11,15% ročným úrokom z omeškania zo sumy 5 126,47 eur od 26. 12. 2002 do zaplatenia; ďalej sumu 1 359,29 eur (40 950,-Sk) ako zmluvnú pokutu v zmysle faktúry č. 03101 vystavenej dňa 22. 01. 2003, splatnej dňa 29. 01. 2003, spolu s 11,15% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 359,29 eur od 30. 01. 2003 do zaplatenia a tiež sumu 1 825,33 eur (54 990,-Sk) ako zmluvnú pokutu v zmysle faktúry č. 03102 vystavenej dňa 10. 03. 2003, splatnej dňa 17. 03. 2003, spolu s 11,15% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 825,33 eur od 18. 03. 2003 do zaplatenia.

Vo vzťahu k uvedenému žalobca tvrdí, že odvolací súd sa odklonil od publikovaného rozhodnutia NS SR, sp. zn. 1ObdoV/93/2014 zo dňa 24. 03. 2006, zverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2008 a od nepublikovaných rozhodnutí NS SR, sp. zn. 2Cdo/172/2007 zo dňa 30. 03. 2008, sp. zn. 7MCdo/9/2012 zo dňa 30. 09. 2012 a sp. zn. 6Cdo/13/2017 zo dňa 27. 04. 2017.

21. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 3Cob/58/2015-403 zo dňa 10. 10. 2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný (písomným podaním zo dňa 25. 06. 2018 na č. l. 445 - 449), ktorý navrhol dovolanie žalobcu ako nedôvodné podľa § 448 C. s. p. zamietnuť.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

24. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (1. júla 2016).

25. V danom prípade bolo konanie v spore žalobcu o splnenie povinnosti, začaté dňa 06. 06. 2012, prijatím vzájomného návrhu žalobcu o zaplatenie (pôvodne) 839 724,80 Sk (27 873,76 eur), uplatneného v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8Cb/134/2003 [v ktorom konaní Peter Jarkovský - CORYN vystupoval ako žalobca (v tomto konaní žalovaný) a F. vystupoval ako žalovaný (v tomto konaní ako žalobca)] a vylúčeným na samostatné konanie, uznesením č. k. 8Cb/134/2003-170 zo dňa 10. 01. 2011, právoplatným dňa 19. 02. 2011. Konanie tak začalo ešte pred 1. júlom 2016 a aj rozsudok prvoinštančného súdu, ktorým rozhodol o žalobe žalobcu, bol vydaný dňa 26. 03. 2015, a teda ešte za účinnosti O. s. p. Na odvolanie žalobcu i žalovaného, rozhodol odvolací súd rozsudkom po 1. júli 2016 (10. 10. 2017), a teda už podľa C. s. p. a dovolanie žalobcu bolo podané tiež podľa C. s. p. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. ako nový civilný procesný kódex v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou v O. s. p., je potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

26. V zmysle uvedeného, úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon.

27. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podaného žalobcom.

28. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

29. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a/), ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

30. Pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ C. s. p. musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., teda tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

31. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p.

32. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie NS SR, sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. 02. 2010). Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné alebo nesprávne zistenie skutkového stavu.

33. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., musí ísť o otázku právnú (teda nie o skutkovú otázku). Otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

34. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktoré zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím (riešením tejto právnej otázky) od takéhoto ustáleného riešenia odklonil.

35. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

36. V danom prípade žalobca v dovolaní namietol, že odvolací súd postupoval v rozpore so zákonom, keď potvrdil prvoinštančný rozsudok v časti, v ktorej mu nepriznal ním uplatnenú (vyfakturovanú) zmluvnú pokutu, ktorá je podľa jeho názoru s ohľadom na všetky okolnosti prípadu primeraná a nie je v rozpore s dobrými mravmi alebo so zásadami poctivého obchodného styku. Tým, že súd prvej inštancie návrh žalobcu (v časti prevyšujúcej priznanú sumu 13 620,62 eur s 9,26%-ným úrokom z omeškania od 19. 03. 2003 do zaplatenia) zamietol (ktorý rozsudok ako vecne správny potvrdil aj súd odvolací), podľa názoru žalobcu rozhodol v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, poukazujúc na rozhodnutia,

sp. zn. 3Obo/271/2007 z 12. 11. 2008, sp. zn. 1ObdoV/893/2014 z 24. 03. 2006,

sp. zn. 2Cdo/172/2007 z 30. 03. 2008, sp. zn. 7MCdo/9/2012 z 30. 09. 2013 a sp. zn. 6Cdo/13/2017 z 27. 04. 2017. Okrem označených rozhodnutí NS SR žalobca v dovolaní poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR.

37. Vo vzťahu k rozhodnutiam NS ČR a NS SR ako súdu odvolacieho (rozhodnutie, sp. zn. 3Obo/271/2007), dovolací súd upozorňuje, že zákon viaže prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. v písm. a/ (aj c/) výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho. Občianskoprávne kolégium NS SR

dňa 10. 10. 2018 prijalo ako judikát rozhodnutie, sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24. 01. 2018 (pod č. R 71/2018), právna veta ktorého znie: Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných ŠEVT Praha

v rokoch 1974, 1980 a 1986.“ Uvedené vyplýva aj zo samotného rozhodnutia NS SR,

sp. zn. 6Cdo/13/2017, ktorým dôvodí samotný dovolateľ. Pod pojem ustálenej súdnej praxe

v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. teda nemožno zahrnúť rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR,

na ktoré dovolateľ poukazuje vo svojom dovolaní a nemôže tomu tak byť ani v prípade rozhodnutia NS SR ako odvolacieho súdu, sp. zn. 3Obo/271/2007. Vo vzťahu k uvedenému dovolací súd pre úplnosť dopĺňa, že argumentácia inými rozhodnutiami môže byť relevantná ako podporná argumentácia pri odôvodňovaní dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1

písm. b/ C. s. p., avšak nemôže byť spôsobilá vyvolať dovolací prieskum právnych záverov odvolacieho súdu vo veciach, v ktorých dovolateľ odvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ (alebo písm. c/) C. s. p.

38. Súd prvej inštancie (ktorého rozhodnutie odvolací súd potvrdil) nepriznanie nároku na zmluvnú pokutu žalobcovi ako zhotoviteľovi diela (v namietanej časti) odôvodnil tým,

že by bolo v rozpore s poctivým obchodným stykom, ak by mu zmluvnú pokutu priznal

za omeškanie žalovaného ako objednávateľa diela, ak sám žalobca ako zhotoviteľ diela

bol v omeškani. Rozhodnutia, od ktorých sa mal odvolací súd podľa názoru dovolateľa odkloniť, sa však týkajú posúdenia primeranosti zmluvnej pokuty v nadväznosti na použitie moderačného práva podľa § 301 ObchZ (1 ObdoV 93/2004) a skúmania dojednania o zmluvnej pokute s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ (2 Cdo/172/2007). Pokiaľ ide o rozhodnutie,

sp. zn. 6Cdo/13/2017, v jeho odôvodnení najvyšší súd vysvetlil pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu a vo vzťahu k posúdeniu primeranosti zmluvnej pokuty sa vyjadril k rozhodnutiu 2Cdo/172/2007, ktorým dôvodili žalovaní v predmetnej veci, uzavruc, že vzhľadom na iné skutkové okolnosti nepredstavuje toto rozhodnutie také rozhodnutie dovolacieho súdu, od ktorého by sa odvolací súd v danej veci bol odklonil. Napokon, pokiaľ ide o rozhodnutie, sp. zn. 7MCdo/9/2012, týmto najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti ohľadne opodstatnenosti nároku žalobcu s tým, že pre potreby ďalšieho konania sa najvyšší súd vyjadril k otázke súbehu zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania. Ani jeden z označených rozhodnutí sa preto na prejednávajúcu vec nevzťahuje, pretože dovolací súd v nich neriešil právnu otázku súladu uplatnenej zmluvnej pokuty s poctivým obchodným stykom.

39. Dovolací súd napokon dodáva, že rozhodnutia súdu prvej inštancie i súdu odvolacieho sú sú dostatočne odôvodnené, spĺňajúce kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 220 ods. 2 C. s. p.) [uplatňované aj v odvolacom konaní podľa § 211 ods. 2 O. s. p. (§ 378 ods. 2 C. s. p.)], a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné. Navyiac, odvolací súd napriek skutočnosti, že sa s dôvodmi prvoinštančného rozsudku (vo vyhovujúcej i zamietajúcej časti) stotožnil v celom rozsahu a využívajúc možnosť danú ust. § 387 ods. 2 C. s. p. (predtým § 219 ods. 2 O. s. p.) odkázal na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom, k odvolacím námietkam žalobcu podal dostatočnú právnu argumentáciu.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v podmienkach danej veci nedošlo k naplneniu dovolateľom tvrdeného dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. f/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

41. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p., § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

42. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.